

∇.

ZGODOVINA
GORIŠKE FARE.

—*—

Spisal

IVAN VRHOVNIK,

kapelan.

—◆—

V LJUBLJANI.

Natisnila Klein in Kovač (Eger).

1885.

ГОБОВИНА

ГОРИСКЕ ПАРК

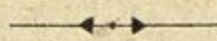
СТАВ ВЕРТОВИ

У ДИСТА

У ДИСТА

KAZALO

k zgodovini Goriške fare.

Poglavje	Stran
I. Topografični in statistični opis	153
II. Zgodovinske črtice o fari	158
III. Cerкви	160
IV. Duhovniki	166
V. Šola	168
VI. Odlični Goričanje	168

KARAO

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a faint line across the page.

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a faint line across the page.

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a faint line across the page.

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a faint line across the page.

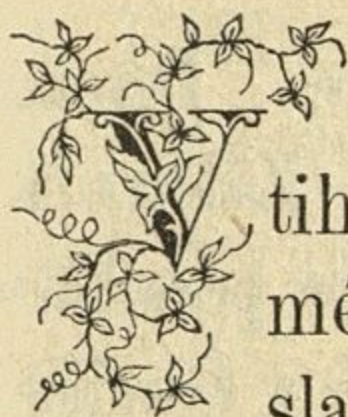
Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a faint line across the page.

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a faint line across the page.

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a faint line across the page.

I.

Topografični in statistični opis.

V tihem zatišji, oddaljena od hrumnega sveta, sameva fara Goriška pod Zálóžko goro. Ta jej zaslánja severno stran, na jugu jo loči Vojvodin boršt od Nakelske in Dupljanske fare, na vzhodu mejí s Trsteniško, na zapadu pa s Kriško faro. V majhnem okviru te iznenadi lepa naravna slika. Prijazne dolinice sè sočnatimi travniki in rodovitnim poljem se čredijo s prisojnimi brdi, katerih je dokaj vzpihnila mati zemlja iznad površja, kakor da je poskušala, bode-li imela dovolj močí, da se vrpne do visočine, kakeršno doseza Zálóžka gora. To je vrhunec onega dela Karavank, ki se, počenši od Križev pri Tržiči (Kriška gora), potezajo ogromnemu hrbtišču jednako na vzhod k Storžiču. Iz Zaloga, kateri je dal Zálóžki gori ime, se dospè ná-njo v treh urah. Lepo je oblečena: pri dnu bukovje in jelševje, potem temni smrekovi gozdi, nad njimi svetlo-zelene planine. — Vojvodinemu borštu zéva bok na mnogih krajih. Od Leténic na jugozapadu se je odpiral svoje dni prostran podmol „v Velikem peklu“. Govoré, da se je šlo daleč notri v podzemeljske temnice, ter da je v zvezi z Zadržko jamo. Skale so zbobnele nizdolu in zaklenile „Pekel“ za vselej; samo mal studenec izvira iz tesne odprtine, katera je še ostala. Na desno je srednji vrh med „Pekli“ in za njim Mali pekel; na levi pa molí kakih 20 m visok, s krepkimi bori obraščen holmec; „na

Gradišči“¹⁾ pravijo temenu njegovemu. Tu je baje gospodoval grad, kateremu so bile služne Leténice z ljudmi, s poljem in s travniki. Globoko v zemlji je neki še dandanes zakopan sod dobrega vina, po katerem je vže marsikoga žejalo. Z rastlinstvom odeti sledovi nekdanjega zidovja pričajo, da je tu stala večja zgrada. — Ob Vojvodinem borštu in v bregovih je zemlja ilnata, drugodi pa jako rodovitna.

Studencev vse živo solzí iz Založke gore. Imena so jim večidel dale vasi, skozi katere tekó. Zâložnik, kateri, použivši vse Založke vrelce (med njimi je posebno izvrstni „žegnani stúdenec“ tik cerkve), privrè v Goriče, kjer se spojí sè Staničem, ki dovaja vode z Vevarij, z Novakov in z Glavnika. Združena studenca vzprejmeta ime: Sévnik²⁾ ali Goričica. Le-ta naraste v precejšen potok, kjer jej pošilja Vojvodin boršt vedno dovolj moče. Goričica se iztaka v Kókrico.

Goričani se bavijo poglavitno s poljedelstvom. Med njimi je jeden lastnik 2 zemljišč, 2 imata po 1½ zemlje, 22 je zemljakov, 15 polzemljakov, 3 obdelujejo po ⅓ in jeden ¼ zemljišča. Nekaj zemelj je razdrobljenih. Razen sadjarstva daje nekaterim lep zaslužek izdelovanje opeke. Ilovnata zemlja oskrbuje z dobro tvarino 5 opekaren (cegelnic). Tudi apno žgó v Goriški fari. Omeniti nam je še 3 mlinov in 2 žag.

Vasi so majhne. Farno selo Goriče je štelo pred l. 1786: 33 hiš in 198 stanovnikov; l. 1830 pa 34 hiš in ravno toliko duš; l. 1880: 31 hiš in 177 prebivalcev. H Goričam se prištevata zaselka, ležeča na vzhodu proti

¹⁾ Kmeta, naseljenega ob vznožji Gradišča, kličejo za Gradiščarja.

²⁾ Ljudstvo izgovarja: Sévnjek, Stáneč, Zâvoužnjek; končnica „nik“ se izpreminja v „njek“, tako tudi: Kamnjek m. Kamnik; v Kámnječe.

Glavníku: Málejevo brdo (2 dóma; l. 1830: 20 duš) in Vévarji (2 štev.). V Goriško sosesko spadajo v južnem delu stoječe vasi: Leténice (l. 1830: 13 štev., 85 duš; l. 1880: 12 štev., 64 duš); Kámenik (l. 1830: 6 štev. 29 duš; l. 1880: 6 štev., 26 duš). Za vodó (l. 1830: 4 štev., 17 duš; l. 1880: 4 štev., 16 duš). Nad Goričami pod Založko goró se širi Založka soseska. Tu je jedno četrť ure od farne vasi oddaljena Srednja vas (l. 1771: 14 hiš; l. 1784: 16 hiš, 91 duš; l. 1830: 16 hiš, 92 duš; l. 1880: 17 hiš, 102 duši). Dober streljaj nad njo leži Zalog ¹⁾ (l. 1778: 18 hiš; l. 1785: 118 duš; l. 1830: 21 hiš, 126 duš; l. 1880: 19 hiš, 94 duš); više Zaloga v Založki gori tiči k temu spadajoči zaselek: Svârje ²⁾ (2 zemljaka).

Vseh prebivalcev je bilo v Goriški fari l. 1808: 626; l. 1820: 603; l. 1830: 652; l. 1840: 667; l. 1850: 675; l. 1860: 706; l. 1870: 730 ³⁾; l. 1883: 529.

O ljudskem gibanji nam dajo jasen obraz tri poročne knjige in isto toliko krstnih in mrtvaških knjig Goriških.

Porók je bilo v Goričah:

v desetletji	povprek na leto	naj več		naj manj	
		leta	koliko?	leta	koliko?
1791—1800	3·8	1792	9	1800	1
1801—1810	4·2	1802 { 1805 }	7	1803	1
1811—1820	3·0	1815	6	1812 { 1817 } 1820 }	1

¹⁾ Čuje se: v Zavože, nikoli pa ne: Za logom.

²⁾ Svârje, Svarján, Svárjam, v Svárjah.

³⁾ Te številke vzete iz Catal. cleri d. Lab., so očividno prevelike; primeri jednako razliko med številom Nakelskega prebivalstva v Catal. cl. l. 1880 in med uradnim števanjem. Zgod. Nak. fare str. 14 in 15.

Porók je bilo v Goričah:					
v desetletji	povprek na leto	naj več		naj manj	
		leta	koliko?	leta	koliko?
1821—1830	3·6	1824	10	1825	0
1831—1840	3·4	1840	7	1834) 1836) 1842)	1
1841—1850	3·1	1846) 1849)	6	1847) 1848)	1
1851—1860	3·3	1857	7	1854	0
1861—1870	4·3	1869	9	1864	1
1871—1880	3·3	1878	6	1880	1

Od 29. okt. 1786 do zač. l. 1884 je bilo v Goriški fari 346 porók.

Rojenih je bilo v Goriški fari					
v desetletji	povprek na leto	največ		naj manj	
		leta	koliko?	leta	koliko?
1791—1800	23·1	1796	29	1791) 1795) 1800)	19
1801—1810	19·2	1809	26	1808	12
1811—1820	17·9	1819	24	1816	11
1821—1830	21·1	1823	28	1822	15
1831—1840	17·6	1831	26	1837	10
1841—1850	14·5	1841) 1844)	18	1843) 1849)	11
1851—1860	13·7	1857	18	1854) 1855)	10
1861—1870	18·7	1866	27	1862	11
1871—1880	17·8	1871	31	1880	8

Od 28. avg. 1786 do 31. dec. 1883 je bilo krščenih v Goričah 1770 otrók; 16krat so bili dvojčeki.

Mrličev je bilo v Goriški fari					
v desetletji	povprek na leto	največ		naj manj	
		leta	koliko?	leta	koliko?
1791—1800	17·4	1798	48	1799	8
1801—1810	15·5	1802	33	1803	7
1811—1820	15·1	1813	36	1815	5
1821—1830	15·8	1823	23	1821	9
				1829	
1831—1840	16·2	1839	25	1837	8
1841—1850	9·6	1846	16	1842	4
1851—1860	9·8	1855	29	1852	5
				1853	
1861—1870	12·2	1865	21	1861	3
1871—1880	14·5	1871	23	1878	8

Mrtvaške knjige Goriške, ki se začenjajo s 4. sept. 1786, obsezajo do 31. dec. 1883: 1377 mrličev. Izmed teh je najvišjo starost (106 let) dosegla Marija Barbornik iz Zaloga št. 3, † 15. febr. 1790; za njo pa Fr. Jánec iz iste vasi št. 1, † 18. marcija 1832, sto let star. L. 1855 je 4 osebe kolera pobrala.

Goriško faro presezata 2 okrajni cesti: prva, gre-doča skozi Goriče, veže Celovško veliko cesto pri Križih s Kokersko cesto Pred dvorom; druga krene iz Gorič na jugovzhod ter vodi v Kranj.

Duhovno in deželna oblastva ima Goriška fara v Kranji: dekanstvo, c. kr. okr. glavarstvo, c. kr. okr. sodnijo (samo Malejevo brdo spada pod Tržiško sodnijo); ondi je tudi poštna postaja. Županstvo je Pred dvorom. Ko je še tlaka trla kmeta, je v Goriški fari imelo mnogo gospodov svoje podložnike. Gospodovala je tudi graščina Turenska, Brdska, Begunjska, Glavniška, Rocinska, Vi-soška, Preddvorska, farovža Nakelski in Predvorski, cerkev Nakelska, Goriška, Založka, Tenetiška, Strohinjska, be-

neficij karnarja Kranjskega, beneficij sv. Lenarta, naše ljube Gospé in Digrandijev v Kranji, altarja sv. Ursule in sv. Rešnjega Telesa v Kranji, mesto Kranjsko in dež. stanovi.

II.

Zgodovinske črtice o fari.

Goriče ¹⁾ — Nakelska podružnica. — Prvikrat se omenjajo naše Goriče l. 1376. Takrat je podaril Martin Farlon minoritskemu samostanu v Ljubljani vinograd v Goričah pri sv. Andreji. ²⁾ Pred 500 leti je torej trta prepezala prisojne holmiče pod Založko goró. Ime „v vinogradu“ (tako kličejo neko njivo v Goričah) priča še dandanes o tem. Iz družih, dosti pičlih vestij, katere smo pozajeli nekaj iz Nakelskega, nekaj iz škofijskega arhiva, razvidimo, da je Goričanom zveza z Nakelsko faro zelo presedala. Poldrugo uro daljna pot do Naklega skozi nevarni Vojv. boršt jim je bila zlasti po zimi težavna. Ljubljanski škof Peter pl. Seebach jim zato 8. avg. 1568 posvetí pokopališče v Goričah. Ob jednom dovoli vsako tretjo nedeljo sv. mašo za žive in mrtve v Goriški cerkvi. Mašuje naj jo sposoben duhovnik, ali pa naj Nakelski vikarij tja pošilja svojega pomočnika, kateremu naj soseska daje za vsak pot po 6 kr. To sporoči škof tudi kapitulu Ljubljanskemu in njegovemu vikarju v Naklem. Zapreti jima glôbo 10 mark čistega zlata, ako bi ne izpolnovala

¹⁾ Richter, Gesch. d. St. Laib. str. 208 cit. Dimitz. Gesch. Kr. str. 238.

²⁾ V začetku 17. stoletja najdemo še zapisano: „in Gori-zanae“ = v Goričah.

tega ukaza. 2. nov. 1620 so imeli Goričani zopet visokega gosta med seboj. To je bil apostolski vizitator Sikst Carcannus. Ukrenil je, naj vikarij sam ali pa njegov kapelan opravi vsako leto po 9 sv. maš v Goričah in sicer: tiho nedeljo v postu (tedaj je bila ondi veliko-nočna izpoved), veliko nedeljo zvrstoma jedno leto v Goričah, jedno leto v Zalogu, križev vtorek o procesiji, v petek po Telovem (da se obvarujejo viharjev, so ta dan hodili v procesiji sè sv. Reš. Telesom po polji), na sv. Jakoba dan, ko so praznovali spomin posvečenja cerkve, o sv. Ani, o sv. Mateji, o sv. Andreji (ta pot naj dobi kapelan pol miloščine, katera pride v dar izven altarne puščice), na sv. dan in o Štefanovem (ta praznika naj bo sv. maša jedno zimo v Goričah, jedno pa v Zalogu). Ta ukaz sta podpisala Sikst Carcannus in vikarij Peter Otava.

Razmera med vasmi za borštom in med farno cerkvijo je postajala čedalje bolj napeta. 15. nov. 1677 sta soseski sv. Andreja v Goričah in sv. Lamberta v Zalogu tožili škofu Josipu grofu Rabatti Nakelskega vikarja, češ, da ne izpolnuje tega, kar je bilo od nekdanj v navadi ter od škofa in od vizitatorja potrjeno. Dve leti je, odkar je po smrti gospoda Lovrenca Burgerja, tako tožijo, postal g. Matija Grus vikarij v Naklem. Ta jim krči stare navade, da-si mu vse dajó, kar so dajali njegovim prednikom. Soseski prosita škofa, naj veleva pod najostrejšo kaznijo vikarju, da zanaprej spoštuje in izvršuje staro navado. Odlok višjega pastirja nam ni znan.

Da bi vsaj sv. mašo imeli vsako nedeljo v domači vasi, zato so vabili Goričani začasno ali pa stalno upokojene duhovnike, da so se naselili med njimi. Stalnega duhovnika so dobili še le tedaj, ko se je ustanovila

lokalija v Goričah. Njeni rojstveni dan je 31. jul. 1786. Iz Nakelske fare so stopile Goriče, Srednja

vas, Zalog sè Svárjami; iz Preddvorske pa Leténice, Kamnik in vas Za vodo (te 3 vasi so bliže Naklemu kakor one 3, in vendar so spadale pod Pred dvor); pozneje okoli l. 1790 se je odcepilo od Kriške fare še Málejevo brdo. Lokalnemu kapelanu je nakazala vlada 48 ustanovljenih maš, katerim se je sčasoma pridružilo še 16 mašnih ustanov, založenih od domačinov. (L. 1865 je bilo lokalistu na račun verskega zaklada opraviti 40 sv. maš.) Farani so se zavezali, da bodo dajali svojemu duhovniku pšenično biro in drva. Francoska vlada je uvrstila Goriče med fare 3. reda. Pozneje jim je zopet šel naslov lokalije, ki je odpal začetkom l. 1876; od tedaj je v Goričah fara tudi po imenu.

Najznamenitejši dogodek nove dobe je prihod pokojnega knezoškofa Jan. Zlatousta Pogačarja, kateri je 13. julija 1880 birmoval v Goriški farni cerkvi.

III.

Cerkvi Goriške fare.

1. Farna cerkev sv. Andreja ap. v Goričah.

Lep prostor so odstopili stari Goriški dedje sv. Andreju. Z vzvišenega stališča, do katerega drži 18 kamnenih stopnic, postavljenih l. 1875, nadzira vso vas, razpoloženo po bregovitem svetu na desno in na levo. Pročelje cerkveno, okusno okrašeno, iznad katerega molí zvonik sè šiljastim vrhom, gleda z jednim velikanskim očesom — okroglim oknom nad velikimi vrati doli na jug. Okna na stranskih stenah in v prezbiterji so visoka in ozka. Z vzhoda vodijo manjša vrata v cerkev. Nad 28·80 m dolgim in 11 m širokim prostorom, ki ga zajemlje

to svetišče, se vzpenja krasen obok, delèč se v manjše, križasto razčveterjene obočke. Ladija je samo jedna. Od peterostranega prezbiterja jo loči lična obhajilna mizica, katero je l. 1884 iz sivkastega, rudečkastega in črnega marmorja sestavil kamnosek Zaman iz Mengša. Troje lesenih altarjev cika na romanski zlog. Slika v vel. altarji predočuje križanje sv. Andreja; za njo stoji pozlačeni kip njegov. Tovariša sta mu sv. Peter in Pavel. Novi tabernakelj z obema kerubinoma je izvršil Val. Šubic iz Poljan; blagoslovil ga je vč. g. župnik M. Vodir 28. sept. 1884. Na evang. strani tik prižnice je altar Matere božje brez madeža spočete; sv. Devico je lepo naslikal F. Pustavrh l. 1864. Nad njo je sličica krsta Jezusovega. Nasprotni altar je posvečen sv. Jakobu starejšemu; vrh njega je sv. Florijan (sliki Götzlovi). Orglje s 14 spremeni (delo Petra Rojca iz Podbrezj) pojó od l. 1870. Omeniti nam je baptisterja pod korom tik vel. vrat na levi; to je z železnimi, rešetkastimi vratmi zaprta kapelica za krščevanje. V njej stoji krstni kamen. Prostorna zakristija sè svojim izhodom se pritiska ob zahodno plat prezbiterja. Vse 3 zvonove Goriške je vlil Ant. Samassa. Veliki z l. 1832 tehta 1675 funtov; stal je 1256 gld. 15 kr. Manjša zvonova nosita letnico 1851; jednemu je 931 funtov, drugemu pa 438 funtov.

Zdanjo Goriško cerkev so jeli zidati l. 1851.; 26. sept. 1852 jo je posvetil knezoškof Ant. Al. Wolf. Istega dne je bil posvečen veliki altar, kamor so položili ostanke mučenikov: sv. Benedikta, sv. Venusta, sv. Deziderija in sv. Inocencije. O tej priliki so dobili vdeleženci jednoletne odpustke, po 40 dnij odpustka pa vzprejmó obiskovalci cerkve sv. Andreja vsako 3. nedeljo meseca okt., ko se praznuje obletnica posvečenja.

Prav na tem mestu, kakor zdanja, se je dvigala stara cerkev Goriška, nekdanja podružnica Nakelska. Vanjo se je hodilo z obeh strani. Pod zvonikom, katerega so l. 1696 sezidali, l. 1745 in 1789 pa prekrili, je tičal žagrad. Tri altarje je imela cerkev vže l. 1631. Veliki altar, stojèč na večerni strani, so l. 1754 popravili; pozlatili so kip sv. Andreja; tudi novo sliko so mu omislili (veljala je 8 gld.) Nad vel. altarjem se je napravilo novo okno z žoltim steklom, poleg altarja sv. Jakoba pa nova prižnica. Meseca jun. l. 1796 so cerkev nekoliko razširili. Kmalu potem je dobila križev pot, katerega je 19. febr. 1797 blagoslovil Ljubljanski frančiškan o. Jordan Cirar; popolnoma nov veliki altar, postavljen po leti 1798 za 307 gld. 54 kr. na troške faranov. Isto vzpomlad je bil tudi stranski altar Marije neomad. nekaj popravljen, nekaj prenovljen (68 gld. 34 kr.). Podobo Marijino iz tega altarja časté zdaj v znamenji na Gorenjega Máleja polji. Obletnica posvečenja cerkve se je nekdam obhajala na dan sv. Jakoba.

Zakrament sv. birme je delil v stari cerkvi Goriški namestnik Ljubljanskega vladike in posv. škof Gracijanopolski Josip Mikolič 9. jul. 1792.

Pri prvem cerkvenem računu 16. jan. 1689, o katerem govori Goriški urbarij, so našteli 125 gld. 24 kr. gotovine. Tedaj je še posojeval lahko sv. Andrej. L. 1696 pa je požrl novi zvonik ves denar s tistimi 50 gld. vred, katere je podarila baronesa Glavniška Marija Ana, in še je moral posoditi Nakelski vikarij Jarnej Jenko 65 gld. 30 kr., ki so mu jih dve leti potem vrnili. L. 1712 je prišel nov veliki zvon v zvonik; zopet je bilo treba na posodo jemati. L. 1716 je imela cerkev te-le dohodke: 11 gld. od podložnikov, 16 gld. 30 kr. obrestij od posojenih 331 gld.; 8 gld. 45 kr. od 75 davčnih krav (od vsake po 7 kr.); 1 gld. 12 kr. od 36 davčnih ovác (od vsake

po 2 kr.). — Podložniki Goriške cerkve so obdelovali vsi skupaj $1\frac{1}{3}$ zemlje; to je bila njena lastnina. Na dražbi 25. maja 1790 se je prejelo za-njo samo 165 gld.

Pokopališče Goriško se širi na južni strani vasi; oklepa je lepa, zidana ograja, njene srede se dotika lična mrtvašnica. Tukaj pokopavajo mrličje iz cele fare. Staro pokopališče okoli cerkve sv. Andreja je vzprejemalo váse od l. 1568 do l. 1620 mrtvece iz Gorič, iz Srednje vasi in iz Zaloga (sè Svârjami). Od takrat pa do l. 1786 so prihajali v krilo njegovo sami Goričanje.

2. Podružna cerkev sv. Lamberta, škofa in mučenika, v Zalogu.

Na sklonu Zaloške gore čepí sredi tihe vasi cerkvica sv. Lamberta. Kakih 20 min. je oddaljena od Gorič. Tik nje, govori pravljica, so v davnih časih stanovali menihi. Odkar se je sv. Lambert odpovedal Nakelski fari, se njegovo svetišče ni dosti izpremenilo. Samo lopo na zapadni strani so spojili s cerkvijo tedaj, ko so zidali novo cerkev v Goričah in je prostora nedostajalo v tesni cerkvi Zaloški, kamor so prihajali ljudje začasno k službi božji. Nizki strop je ploščnat, samo prezbiterij je obokan; med njim in med ladijo je oslovski hrbet; okna navadna. Križi po stenah pričajo, da je cerkev posvečena, in sicer jo je posvetil, če ne to, pa nje prednico, Ljubljanski škof Krištof Ravbar 30. nov. l. 1521. Na črvi-
vem vel. altarji se odlikujejo kipi: sv. Lamberta, sv. Štefana s konjem in sv. Lorenca; zgoraj je sv. Anton pušč. V stranskih altarjih sta lepi sliki sv. Jurija (na ev. str.) in sv. Valentina (na listni str.); na poslednji je neznani slikar (morda Leyrer) zlasti bolnike v spodnjem delu vrlo dobro izobrazil. Nad sv. Valentinom se vidi slika presv. Trojice. Ta altar so na novo napravili l. 1698; cerkev je dala

30 gld., soseska pa 15 gld. Slika je najbrže iz poznejšega časa. K sv. Valentinu se radi zatekajo okoličani v boleznih; pravijo celò, da je bila zaradi tega svetnika kdaj božja pot v Zalogu. Na žagradu na južni plati prezbiterja sloní zvonik, sezidan l. 1710; sosedje so tlako delali; ves cerkveni denar so zazidali; ključarja vzameta tedaj 100 gld. na posodo od Adama Urbanca; za obresti mu izročita cerkveni travnik „Mlajevko“; 12¹/₂ leta naj jo uživa, potem naj jo vrne cerkvi. 10 let pozneje, ko so zvonik prekrivali in si novo zastavo omislili, je dolg narastel za 121 gld. 5 kr. Zastonj je 12. apr. 1722 pogledal baron Fr. Polhograjski v cerkveno blagajnico; bila je prazna. Dolgá se je odkrižala cerkev l. 1726. Znova pa je zabredla vanj l. 1752 in 1753, ko je bilo treba novih zvonov. Veliki je tehtal 540 funtov ter stal 370 gld. nem. v. Mesto tega poje zdaj l. 1792 od Jan. Jak. Samasse vlti zvon. Manjši, kateremu sta dala bron prejšnja zvonova, se še zdaj oglašá. Spodnji napis njegov slòve: „Zacharias Reid gos mich in Laybach 1753“; gorenji pa: „A peste fame et bello libera nos Domine“.

Borna zdanja cerkev sv. Lamberta ne bode več stala dolgo. Kmalu se zgrudiš, Krištofe! ki izpod sladkega bremena vže toliko let gledaš z južne stene cerkvene doli na mirno vas; ôgnil si se pred 100 leti smrtni sodbi, katero ti je zagrozil cesar Josip II., ali zdaj so sešteti tvoji dnevi. Založani se resno pripravljajo, da svojemu pomočniku postavijo novo, dostojniše prebivališče.

Cerkev opleta nekdanje pokopališče. Opuščeno je najbrže od takrat, ko so napravili novo božjo njivo za vso duhovnijo zunaj Goriške vasi. Siloma je primorala deželska gosposka Založko sosesko, da so jeli svoje mrličé nositi doli v Goriče pokopavat. Založko pokopališče je blagoslovil 3. nov. 1620 apostolski vizitator Sikst Car-

canus. Poprej so Goričanje branili Založanom pokop mrličev na Goriškem groblji, ker ti niso hoteli ničesa plačevati od pogrebov in za zvonjenje, ter jim kratili drvarenje. Zdaj je bil prepir končan. Zalog je dobil svojo pokopališče, kjer so zagrebali tudi Srednjevaščani in Svarjani svoje rajnike.

Razen gori omenjene „Mlajevke“ je imel sv. Lambert že l. 1665 tri travnike („Lazek“, „na Kokri“ in „Glinjek“) in 2 njivi v lasti. L. 1692 je najemnina vrgla nekaj čez 11 gld. O jedni njivi in 2 travnikih vemo, da jih je l. 1493 devica Katarina Škube volila Založki cerkvi; zato naj se vsako leto v tej cerkvi bereta 2 sv. maši zá-njo in za njenega očeta; mašnik naj dobi zato 32 Beneških soldov. 25. maja 1790 je prodala vlada cerkveno lastnino. Založka cerkev je potegnila zá-njo 235 gld. L. 1665 je imela cerkev v lasti tudi 7 krav in 6 ovac. Dandanes jej je vse imetje: lep, sè smrečjem zaraščen gozdni del. Zraven cerkve stoji mežnija, nova l. 1693.

Poleg onih 2 ustanovljenih maš je opravljal Nakelski kapelan v prejšnjih časih še te-le sv. maše v Zalogu: 17. jan. na sv. Antona dan, tedaj mu je šlo pol mesa, kar so ga ljudje v dar prinesli; 4. nedeljo v postu, ko je tudi izpovedoval za vel. noč; vsako drugo veliko nedeljo; na sv. Jurija dan, za to mašo je dobival od vsakega kmeta po jeden sir; križev vtorek se je druga sv. maša brala vselej v Zalogu; binkoštni vtorek je maševal zoper nevihto; v nedeljo pred kvaternim tednom jeseni; 17. sept. na sv. Lamberta dan so praznovali patronsko opravilo, „žegnanje“ pa do l. 1706 prvo nedeljo po sv. Martinu, pozneje pa drugo nedeljo po sv. Martinu, ker so na prvo začeli Kranjski kapucini obhajati posvečenje svoje cerkve; o božiči in o Štefanovem so se gledé maše menjavali z Goričami.

IV.

Duhovniki Goriški.

1. Začasni, pred ustanovitvijo lokalije:

Jakob Krč; tega so si najeli Goričani z dovoljenjem Nakelskega župnika, tako stoji v krstni knjigi 17. apr. 1689: „provisor in Gorizhah, conductus a vicinitate ex licentia D. parochi“.

Toma Simončič, „kurat“ v Goričah 1721—1725.

Valentin Petric, l. 1726.

Josip Skok, duhovnik v Zalogu l. 1732.

Nikolaj Pogačnik, v Goričah l. 1733.

Fran Jančič previduje, pokopuje in poroča v Goričah, pooblaščen od Nakelskega župnika, l. 1739 do 1745; jedenkrat je podpisan: „presbyter et curatus Crainburgensis“. Isti posel je izvrševal l. 1748—1756 Andrej Rubežnik, kurat v Póvljah (vas v zdanji Trsteniški fari).

Sebastijan Žagar, kurat v Goričah l. 1757—1759.

Matej Bogataj, vzpomladi l. 1761.

Jurij Pavlič je malo časa stanoval v Goričah, 8. dec. 1761 ga je ondi smrt pokosila.

Jarnej Trček, začasni kurat, od okt. 1762 do 1785; poroj. v Poljanah 17. avgusta 1716, posv. 30. marcija 1743 v Goriški škofiji, † 15. jan. 1793 v Lučnah.

2. Lokalisti:

O. Fortunat Kreuter, bivši priyor zatrtega samostana bôsih avgustincev v Ljubljani, od 23. apr. 1786 do smrti 26. febr. 1822; 82 letnika je 28. febr. pokopal lokalist Trsteniški Balt. Erbežnik.

Ivan Kuralt od mes. maja 1822 do sv. Jurija 1843; poroj. v Starološki fari 25. febr. 1787, posv. 2. jan. 1814; kapelan na Brezovci l. 1815, v Moravčah l. 1819

do 1822. Iz Gorič je šel v Mengeš za župnika; umrl je 14. sept. 1867.

Ivan Justin od sept. 1843 do 24. nov. 1868, ko se je preselil v večnost; poroj. v Bégunjah 18. jun. 1796, posv. 28. okt. 1826. Kapelanoval je na Jesenicah l. 1826 — 1830, v Sostrem l. 1830, v Zatičini l. 1831, v Dolih l. 1832 — 1835, v Šmartinu pod Šmarno goro l. 1835 in 1836; potem lokalist v Gozdu l. 1837—1843. — Oba, Kuralt in Justin, imata veliko zaslug za Goriče.

3. Župnika:

Mihael Golmajer od vzpomladi l. 1869 do l. 1876 lokalist, potem župnik do smrti 16. febr. 1877; poroj. na Breznici 25. sept. 1819, posv. 30. jul. 1844; l. 1845 je postal beneficijat sv. Petra v Starem trgu pri Ložu, potem kapelan v Knežaku l. 1846, v Mošnjah l. 1847 do 1852, v Selcih l. 1852 — 1858; predno je nastopil lokalijo v Goričah, je opravljal isto službo na Šent-Urški gori.

Č. g. **Martin Vodir** od 27. avg. 1877 do jan. 1878 administrator, od jan. 1878 župnik Goriški; poroj. v Bésnici 7. nov. 1823, posv. v Tržaški škofiji 23. sept. 1849; kapelanoval je 1½ l. v Jelšanah, pol leta v Lanišči, 8 l. v Krkavcih; v Borštu (v Dolinski fari) je bil 2 l. ekspozit in učitelj; l. 1862 ga je poklical pokojni škof Jarnej Legat v Trst za dvornega kapelana in pregledovalca cerkvenih računov, poleg tega je imel 8 l. in 2 mes. kršč. nauk ob nedeljah in praznikih pri starem sv. Antonu. L. 1876 je slovo dal Tržaški škofiji ter vzprejel kapelanijo v Radovljici. Lepo ozalšana cerkev Goriška in popravljene farovž dajeta najboljšo pričalo marljivosti njegovi.

Izpregovoriti nam je še o stanovanjski Goriških duhovnikov. Farovž, katerega so meseca junija 1787

za 530 gld. 42 kr. zgradili Goričanje, je bil l. 1825 izpremenjen v mežnijo; zaradi razširjanja prostora pred cerkvijo so ga pa l. 1831 popolnoma podrli. Zdanji farovž, stojèč jeden lučaj od cerkve na zapadu, se je dvignil l. 1825 iz tal; brez lesa, kamenja, peska je stal 1665 gld. Iv. Kuralt je okoli l. 1833 prikupil vrtič za zelenjavo; svet pa, ki ga mu je odstopila soseska, je pretvoril v travnik sè sadnim drevjem. Gospodarska poslopja so postavili farani l. 1837 za 460 gld. 19 kr.

V.

Š o l a.

Pritlična hiša tik cerkve na vzhodni plati, to je šola Goriška. Sezidana je l. 1875. Pod streho je prirejeno stanišče cerkveniku organistu. Na tej jedno-razrednici so podučevali: g. Ant. Ukmar, žena Fani Jugovec, od jeseni l. 1884 pa g. Ant. Likozar.

VI.

Odlični Goričanje.

Č. g. **Primus Ribnikar**, župnik v Zatičini, poroj. 28. maja 1825 v Goričah, posv. 30. jul. 1850; novo mašo je pel v Zalogu, ker je bila Goriška cerkev tedaj vže podrta. (Glej kapelane Nakelske!)

Matej Markič, Kovačkov iz Gorič, porojen 2. sept. 1825, posv. 26. jul. 1851, šel je za zgodnjika v Stari trg pri Poljanah, l. 1852 za kapelana v Šent-Peter pri Nov. mestu, l. 1854 v Dole, l. 1856 v Adlešiče,

l. 1857 v Metliko, l. 1858 v Koprivnik, l. 1859 v Ko-
stanjevico; od l. 1868 do 7. febr. 1885, to je do svoje
smrti, je župnikoval v Logatcu.

Č. g. **Matej Markič**, Boštevnikov iz Gorič, poroj.
23. sept. 1843, posv. 14. avg. 1870 v Trstu; kapelanoval
je v Truškah, v Buzetu, v Draguču, v Laniščah, v Pi-
čenji, v Jelšanah, v Dolini, kjer še zdaj deluje.

Svetnemu razumništvu se je pridružil Goričan g.
Andrej Logar, profesor na Ruskem.

— x —

Priloge

k zgodovini Nakelske fare.

I: *Nos Mainhardus comes Goricie advocatus Aquilegiensis ecclesie notum fieri volumus universis presentem paginam inspecturis, quod in redemptione patris nostri comitis Tyrolensis dilectus amicus noster illustris comes Hermannus de Ortenburch pro nobis domino electo Salzburgensi patrimonium suum in Chalz scilicet quinquaginta marcarum redditus cum ibidem attinenciis pro quadragintis marcis argenti abligavit tali conditione, si eadem bona in proximo festo Martini non exsolverentur, propria forent ecclesie Salzburgensi. | Pro quibus bonis iam dicto comiti Hermanno de Ortenburch et suis heredibus bona nostra in Nakel a flumine quod Coker dicitur, usque ad montes Sutsperch omnia in illis terminis iacentibus proprietates decimas advocatias, preter advocatiam in Veldes, obligationes feuda vasallos, sive teneant nostras proprietates in feudum, sive feuda que ab aliis tenuimus, homines exceptis Chunrado de Rittersperch et Mainhardo de Goriach cum universis bonis eisdem attinenciis quesitis et non quesitis pratis pascuis atque silvis omni iure, quo et nos tenuimus, pro suis proprietatibus filiis nostris consencientibus et advocatiam in viginti mansis circa castrum Summerekke iacentibus ad cenobium Milstatense pertinentibus pro CCC marcis argenti donavimus interposita tali forma, si bona sua in Chalz ad statutum terminum*

per nos non redimerentur, ipse comes de Ortenburch et sui heredes iam dicta bona in Nakel et omnia, ut prescripta sunt, propria imperpetuum teneant et conservent. Promissimus ad hec comiti Hermanno memorato advocatiam in Veldes a domino episcopo Brixinensi modis omnibus obtinere, quam sibi si obtinere non possumus, nos et filii nostri dedimus advocatiam in Chirchaim cum omnibus ibidem attinenciis ecclesie Milstatensi, ut eam perpetuo teneant omni iure, quo et nos tenuimus et in Vraters, preter quod fures captivati debent nostris iudicibus assignari, ista quidem si bona sua non fuerint exsoluta, pro residuis vero centum marcis argenti dedimus sibi curiam nostram in Raiach cum hominibus et omnibus ad eandem attinenciis et advocatiam in septem mansis apud Celsach eo promisso, quemadmodum est prescriptum pro residuis etiam redditibus in Chalz, qui supersunt ultra quadraginta marcarum redditus, qui domino electo sunt assignati, volumus amicabiliter componere ad ipsius comitis Hermannii de Ortenburch arbitrium voluntatis. Et ne sibi suisque heredibus a nobis nostrisque heredibus in posterum aliqua possit inferri calumpnia, presens scriptum ad maiorem cautelam sibi tradimus sigilli nostri munimine roboratum. Huius rei testes sunt: Otto, abbas Milstatensis, Vlricus nobilis vir de Tufers, Willehelmus de Aicha, Hugo de Reifenberch, Hainricus castellanus de Lunze, Livpoldus de Eberstain, Werenhardus Rupech ex una parte; ex altera comitis: Otto capellanus domini pape, Fridericus de Gesiez cum suis filiis, Regenwardus, Livtoldus castellani de Ortenburch, Chunradus de Techendorf, Clumradus Gordes, Rudolfus de Rase, Cholo de Lewenburch et ego Jacobus notarius quibus omnibus interfui et rogatus scripsi et alii quam plures.

Datum in Milstat anno domini millesimo cc lii xi Kalendas ianuarii x. indictionis. (Glej stran 22.)

II. Wir Carl von Gottesgenaden Ertzhertzog zu Oesterreich, Hertzog zu Burgundi etc . . . bekennen . . . Als vnns vnnsrer Vrbarsman vnd Vndterthonn Steffann Sädraschnigk, vmb sein Innhabende Hueben Auf der Sädraschnigk daselbst, Ainen von weillvnndt Graf Vlrichen von Cilli gefertigten Kaufrechtsbrief an Mibo an der Draag lautundt, des Datum am Montag nach Sannct Dorothea Tag, in Vierzehenhundert vnd Ainundfünfzigisten Jar furgebracht vnd umb Verännderung vnd Vmbfertigung desselben gebetten, welche Hueben in vnnsrer Ambt Nücls bei Crainburg, derzeit des Edlen vnnsers Raths Hanns Josephen Freyherrn zue Egk vnd Hungerspach Pfannndt Innhabung gehörig Mit vnnsrerem anhangundem Innsigl verfertigt. Geben in Vnnsrer Stadt Grätz den Sechtzehenden Tag Septembris nach Christi Vnnsers Lieben Herrn vnd Selligmachers geburde, Im fünfzehenhundert vnd Sibenzigisten Jar.

Comisio Serenissimi Domini

Archiducis Consilio Camerae

Erasmus von Windischgrätz m. p.

Ckronnegger m. p. (Gl. stran 24.)

III. *Universis Sancte Matris Ecclesie Filiis, ad quos presentes littere pervenerint. Nos miseracione diuina Nicholaus suanensis. Gregorius sabinensis. Augustinus distillarensis. Petrus Calliensis. Jacobus sebastianensis. laurencius lauellensis. Johannes tribuniensis. Jacobus heniurensis. thomas tiniensis. Johannes delmitensis. Adam perpenensis et Gregorius oppidensis episcopi. salutem in domino sempiternam. Splendor paterne glorie, qui sua mundum ineffabili claritate illuminat, pia uota fidelium de sua clementissima maiestate sperantium tunc precipue fauore benigno prosequitur, cum deuota ipsorum humilitas sanctorum unitis et precibus adiuuetur. Cupientes igitur ut Ecclesia parochialis s. Petri in Nakel. Aquilegensis*

diocesis congruis honoribus frequentetur et a Christi fidelibus iugiter ueneretur. Omnibus uere penitentibus et confessis qui ad dictam ecclesiam in singulis sui patroni festiuitatibus et in omnibus aliis infra scriptis. uidelicet Natalium domini. Circumcisionis. Epiphanie. Parasceues. Pasce. Ascencionis. Pentecostes. Trinitatis. Corporis Christi. Inuencionis et exaltacionis sancte crucis. Michaelis Archangeli. et in singulis festis beate marie uirginis. Natiuitatis et decollacionis sancti Johannis baptiste. Beatorum Petri et Pauli apostolorum et omnium aliorum apostolorum et euangelistarum. In festo omnium sanctorum et in commemoracione animarum. Et in dicte ecclesie dedicacione. Et per octauas omnium festiuitatum predictarum octauas habencium, sanctorumque Stephani . . . gii Martini. Nicholai Gregorii. Augustini. Marie magdalene. Katerine. Margarete lucie. Singulisque diebus dominicis causa deuocionis, oracionis aut peregrinacionis accesserint, seu qui missis predicacionibus matutinis uesperis aut aliis diuinis officiis, exequiis et mortuorum sepulturis deuote interfuerint. Uel qui in serotina pulsacione campane flexis genibus ter aue maria dixerint. Nec non qui ad fabricam luminaria, ornamenta dicte ecclesie necessaria donauerint legauerint seu donari uel legari procurauerint. Aut qui corpus Christi uel oleum sacrum cum infirmis portentur secuti fuerint. Uel qui dictam ecclesiam et ejus cymiterium pro animabus corporum inibi iacencium exorando circuiierint. Et qui pro Nicholao plebano orauerint. Quociuscumque quandocumque et ubicumque premissa uel aliquid premissorum deuote fecerint de omnipotentis dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius uirtute confisi singuli nostrorum quadraginta dies indulgenciarum de iniunctis eis penitenciis misericorditer in domino relaxamus. Dumodo diocesani uoluntas assensus accesserit et consensus. In cuius rei testi-

monium presentibus litteris sigilla nostra apposuimus. Data Avinione III. die Marci Anno domini M^oCCC^oXLVIII^o Et pontificatus domini Clementis pape sexti Anno sexto.

Cereum Sancte sedis Aquilegensis dei gracia nos Patriarcha Bertrandus suprascriptis Indulgentiis nostrum prestamus assensum pariter et consensum. In cuius rei testimonium litteris presentibus sigillum nostrum apponi mandavimus. Anno Indiccionis et Pontificatus predictis die uero septimo mensis Aprilis.

Et Nos Simon Perthiua dei gracia Episcopus Segniensis nominacione domini Patriarche Aquilegensis Vicarius in Pontificalibus generalis auctoritate qua fungimur a vicariatu Patriarchali et Episcopatu nostro super premissis prestantes fauorem pariter et assensum addimus omnibus confessis et contritis premissaque facientibus Octoginta dies Indulgentiarum misericorditer in domino relaxantes. In cuius rei testimonium presentibus litteris apposuimus sigillum nostrum. Datum in Nakel die XXVI^{ta} mensis Novembris Anno domini MCCCLII. Indiccionis II. ¹⁾ (Glej stran 46.)

IV. In nomine sancte et indiuidue Trinitatis amen per praesens publicum Instrumentum cunctis ipsum intuentibus pateat euidenter Quod anno dominice Incarna-

¹⁾ Izvirna pergam. listina se je do l. 1827 hranila v farnem arhivu v Naklem. Tedaj jo je stolni prošt Luka Burger vzel seboj v Ljubljano ter jo prepisati dal prof. dr. Jak. Zupanu. Original se zdaj menda hrani v kapitulskem arhivu. Drži se še dobro ohranjen pečat Oglejskega patrijarha Bertranda z opisom: „S. Bertrandi Dei gracia Sancte Sedis Aquilegensis Patriarce“. Ta je potrdil omenjene odpustke, ker v pismu stoji dodatek: „Dummodo diocesani voluntas assensus accesserit et consensus“. Ta duhovni dar je 26. nov. 1352 prinesel v Naklo patrijarhov generalni vikarij in Senjski škof Simon Perthiua ter sam dodal še 80 dnij odpustka vsem, ki se izpovedó kesanje in poboljšanje obljubijo.

tionis Millesimo Quadringentesimo Tricesimo Indicione octava die vero Lune vicesimaseptima mensis Marcij hora vesportina uel quasi pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini † domini Martini digna dei prouidencia pape quinti Anno eius terciodecimo In Monasterio fratrum Heremitarum ordinis sancti Augustini prope pontem Lai-baci Aquilegiensis dioceseos In mei Notarij publici Infra-scripti testiumque infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum praesencia personaliter Constitutus Reuerendus in christo pater et dominus dominus Gre-gorius dei et apostolice sedis gratia Episcopus pettinensis Sacre pagine professor Reuerendissimi in christo patris et domini domini Lodouici Sancte Sedis Aquilegiensis patri-arche dignissimi in pontificalibus vicarius generalis habens et in suis tenens manibus quasdam litteras apostolicas dicti Sanctissimi domini nostri domini Martini pape quinti ipsius vera bula plumbea cum filis sericis rubei et glauci coloris more Romane Cure bullatas Sanas et integras non viciatas nec cancellatas aut in aliqua ipsarum parte suspectas sed omni prorsus vicio et suspicione carentes ibidem in medium exhibere produxit Mihique Notario publico Infrascripto tradidit et assignauit Mandans et requirens me quatenus easdem litteras ad futuram rei memoriam de verbo ad verbum transcriberem transsu-merem et exemplarem ac in formam publici documenti redigerem nil addito variato uel diminuto quod in aliquo facti substantiam immutaret seu variaret intellectum Ita et taliter ut huiusmodi transsumpto tanquam ipsis veris litteris originalibus et econuerso ubicunque exhibite et producte fuerint fides plenaria poterit adhiberi ac alia facere que in huiusmodi transcriptionis negotio necessaria fuerint quolibet et oportuna Ego vero Notarius infra-scriptus ipsis litteris apostolicis cum ea qua decuit reue-rentia de manibus ipsius domini Episcopi per me receptas

ipsius mandatis et requisitionibus tamquam justis et rationabilibus obedire volens ut teneor sepedictas litteras apostolicas ex officii mei debito de verbo ad verbum transcripsi transsumpsi et exemplavi necnon in formam publici documenti redegisti nichil addito variato diminuto uel abstracto quod substantiam facti in aliquo posset mutare siue variare intellectum Tenor vero predictarum litterarum apostolicarum unde supra fit mentio per omnia sequitur in hec verba Martinus Episcopus seruus seruorum dei etc. (Na to pride papeževa bula, izdana v Rimu 7. junija 1429, obetajoča pobožnim molilcem sv. R. T. obilne odpustke.) Konec transsumpta slôve: Et quia facta per me Notarium publicum subscriptum unacum presbytero Johane de Lobenstein capellano castri Lakch coram pluribus litteratis personis lectionis et collationis auscultatione ac habita diligenti huiusmodi transsumptum siue exemplatum cum ipsis litteris originalibus et econuerso ipsas litteras apostolicas et originales cum praesenti transsumpto in omnibus et per omnia inueni et repperi concordare nichil fuisse et esse additum diminutum immutatumue et distractum quod facti substantiam immutet seu variet intellectum Ideoque praemissis omnibus et singulis inspectis examinatis suam interposuit auctoritatem et decretum volens et decernens quod decetero et iamantea praefato transsumpto sic ut praemittitur per me exemplato ubique locorum plena fides adhibeatur tamquam veris litteris apostolicis et originalibus In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium praemissorum praefatus dominus Episcopus supranominatas litteras siue praesens publicum Instrumentum per me Notarium publicum infrascriptum transsumptum exinde uoluit fieri et mandauit et in publicam formam redigi Sigilloque sui appensione iussit robarari Acta sunt hec Laibaci Anno Indicione die mense hora loco et pontificatu omnibus quibus supra praesentibus ibi-

dem venerabilibus et discretis viris dominis Petro Polz plebano in Marawtsch Archidiacono Carniole Paulo plebano in Trefn Laurentio tunc Vicario in Krechsn et paulo de Laibaco capellano apud sanctum Jacobum Laibaci Aquilegiensis dioceseos testibus ad praemissa vocatis specialiter et rogatis.

Od spodaj je mesto sigila narisan na stojalu stoječ O, sredi katerega se vidi velik gotsk A presunjen s pušico. Poleg tega se bere z manjšimi črkami in z drugo roko zapisano to - le:

At ego Hainricus de Stendal Natus Comradi Clericus Halberstadensis diocesis publicus Sacra Imperiali auctoritate Notarius dictique Reuerendi in christo patris et domini domini Gregorii Episcopi cancellarius et coram eo Scriba Quia praedictarum litterarum Apostolicarum praesentationi receptioni requisitioni Transumptioni Exemplationi Auscultationi et decreti Interpositioni Omnibusque alijs et singulis praemissis dum sic ut praemittitur agerentur et fientur vnacum praenominatis testibus praesens interfui Eaque sic fieri vidi et audiui Ideoque praesens praesens publicum Instrumentum huiusmodi Transumptum in se continens per alium fidelem me occupato alijs negocijs fideliter scriptum exinde confeci publicavi et in hanc publicam formam redegi Signoque et nomine meis solitis et consuetis vnacum appensione praefati domini Sigilli Episcopi consignavi Rogatus et requisitus in fidem omnium et singulorum praemissorum. (Glej stran 47.)

V. Daniel de Rubeis, Dei et Aplice sedis gratia Epus. Caprulanus, In Patriarchatu et dioecesi Aquileien. pro Rmo in Christo patre et dno. dno. Carle. s. Marci et Patha. s. sedis Aquil. dignissimo visitator, et suffraganeus generalis, Vniuersis et singulis Christi fidelibus has nostras litteras inspecturis salutem in Dno. sempiternam. Harum serie litterarum vniuersitati uestre notum

facimus, quod Nos Anno Nativitatis Dni 1517 Indict. V. die vero Jouis in festo sacratissimi Corporis Christi quae fuit XI. mensis Junii Spiritus s. gratia suffulti juxta ritum modum et formam s. Ro. ecclesiae Consuetudinem rite et solemniter Consecravimus et Dedicavimus parochialem ecclesiam plebis s. Petri in Nachil Laybacen. dioec. De mandato tamen et requisitione nobis facta per Rmum. D. D. Christophorum Epum. Laybacen., cum duobus ejus altaribus primum in Choro ad nomen et memoriam ejusdem s. Petri, et secundum a sinistris intrando sub Titulo Sacratissimi Corporis Christi: in quibus reposuimus sacras reliquias ss. Donati, Afrae, Menae et Prothi. (Sedaj sledi podelitev odpustkov.) In quorum fidem has nostras litteras perpetuo valituras fieri: et ipsius Rmi. d. d. Carlis. et Pathae. rotundi Sigilli, quo utimur appensione, Jussimus Communiri Datum apud dictam eccliam. s. Petri, Anno, Indictione, die et mense quibus supra. Pontificatus ssmi. in Christo patris et d. n. d. Leonis divina providentia papae X., Anno quinto. Augustinus Sanctoninus Curiae Pathalis. Aquileien. Cancellarius. ¹⁾ (Glej stran 47.)

VI. Ich Vlrich von Görzach vnd ich Chunna sein Wirtin . . . tun Chunt . . . dass wir den Brüdern Vnserer Vrawn Bruderschaft ze Nakel verchafft haben ain Huben vnsers aygens guts, die gelegen ist ze Peyzizs, da Wido zö den zeiten auff gesezzen ist . . . vmb fünffzehen march schilling pfennig guter venediger ntünzz, . . . daz sie vnser Vrawn altar ze Nakel in der pfarren ewichleich da mit beleuchten schullen . . . Auch schol mit der Huben chayn pharrer noch chayn Vikari noch chayn phaffe nicht ze schaffen haben, den die vorgenannt bruderschaft, daz si vnser Vrawn altar ze Nakel ewichleich beleuchten

¹⁾ Ta listina je shranjena v farnem arhivu Nakelskem. Pečat je poškodovan.

schullen, wär auch, dass die vorgenannt bruderschaft verfür oder abgieng, des got enwelle, so schullen die gemayn pharleut ze Nakel sich der vorgenannten Huben vnderwinden vnd schullens In haben also daz si vnser Vrawn altar ze Nakel ewichleich beleuchten schullen als vor geschriben stet. Mit Vrchund dizes Prieffs vrsigt mit des erber Ritter Herrn Görge von Dewplach vnd mit Hainreichs des Pheffleins anhangenden Insigln . . . Geben nach Christes geburd Dreuzehn Hundert Jar dar nach In dem dritten vnd sechzigistem Jar an sand Marks tag ze Chrainburch In der statt. ¹⁾ (Glej stran 50.)

VII. Ich Geyselcher von Stain vnd ich Elspet sein wirtin vnd vnser erben vergeben offenleich mit diesem preff vnd Tun chunt, daz wir dem gotshaus ze Nakel da der gut sand Peter obrister Rastent ist vnd den pharleuten Lavren Perseten vnd Clemen dem Huter vnd allen iren prudern die in vnserer Vrawn pruderschaft sint da selbs ze Nakel . . . verchafft haben ayn Huben die gelegen ist ze Seyach für ayn Rechts vreys aygen da Thomas auff gesezzen ist, mit allen den Rechten, die dar zö gehört . . . vmb sibenzehn march schilling phenig guter venediger münzz minus virzichk phenig Da von schol die egenannt pruderschaft vnser Vrawn altar ze Nakel ewichleich beleuchten Mit vrchund dizes preffs versigt mit mein egenant Geyselhers vnd mit Thomas von Pödwein anhangenden Insigeln . . . Geben nach Christes geburd Dreuzehn hundert Jar Darnach in den zweyn vnd sibenzigistem Jar. Des nasten samstags vor sand Görge tag. ²⁾ — (Glej stran 50.)

¹⁾ Izvirnik te listine, hranjen v Nakelskem farnem arhivu, je še s pečatoma vred v dobrem stanu.

²⁾ Listina se hrani v Ljubljani v muzeji kranjskem, a prvi pečat jej je odtrgan.

VIII. Ich Cancian der Petsenko die zeit Richter ze Krainburg bechenn offenleich mit dem brieue, das für mich vnd das recht hewt komen sint: der Komatar burger ze Krainburg an stat Margreten seiner wirtin vnd irer erben vnd haben wollen hören von der wismat wegen ze Gortzschach gelegen ze nachst vnter Vlreychs wisen von Gortzschach die vom Jacoben des Agotnik der egenanten Margreten Vaters bruder her komen ist, die weysunge nach dem vnd Petter der Kell an seiner vnd Janes des Kruletz vnd Primosen des Paulu burger ze Krainburg statt, die all miterben sint, fürgeben hat, das er die selbigen wisen mit dem rechten behabt habe vnd mit des richterhant in nütz vnd gewer sey gesetzt worden. Vnd dar vmb gedingt wart vnd in der erledigung begriffen was weyst er das als recht ist er geneust des billeich vnd man behab yn bey der gewer hat, danne yemand zu der Wisen icht ze sprechen der tu das mit dem rechten. Nun kom der egenante Petter Kell fur mit seinem Vorsprechen an in der vorgenanten mit erben aller statt, Vnd hat sein weysung furbracht: zwen man die bey nay ayd gesagt haben das yn das wol gewissen ist, das der oftgenant Peter Kell diselbige egenanten wisen Vor mein mit dem rechten behabt hat vnd ich im die auffgeslagen hab. Darvmb ist yn der gegenbertig Sewgbrieue vnter meinem insigel erchant vnd erfunden worden. Der geben ist in der Vastenn am Eritag vor vns frauen tag annunciacionis. Nach Crists geburd vyerzehenhundert iar vnd Darnach in Dem zwainzigistem Jare, als ich am rechten gesessen pin ze partaydingenn. ¹⁾ (Glej stran 51.)

IX. Ich Peter Keel, Primos Parilo vnd Janes Kruletz all purger ze Krainburg . . . tun kundt . . . das wir verkauft haben vnser aigne wisen gelegen vnder

¹⁾ Arhiv Nakelski, pečat je odtrgan.

Gortschach bei dem pach ze nachst Hannse Winter wisen der bruderschaft vnser frauw alter gelegen in der pharkirchen ze Nakel vmb funftzehn march vnd viertzig schilling guter fryauler münz, dy vns dy Erbar Mathia gesessen ze dem klain Nakel vnd Clement gesessen ze dem grossen Nakel kirchmaister des obgen alter vnd der vorgeannten bruderschaft Den offen brief versigelt mit den erbaren Vlreichen Bulina purger ze Krainburg anhangenden Insigl . . . des sind getzeugen dy Erbaren Andre Felsing Mertin Vierdunk, Paul Felsing, Stephan des Krainer Sun all purger ze Krainburg vnd andere ehrliche Leut genug. Der Brief ist gebn nach Cristi geburdt vierzehnhundert Jar vnd darnach in dem zwain vnd zwannzigisten Jare am Suntag nach Floriani.¹⁾ (Glej stran 51.)

X. Ich Michel Pepel vnd ich Juri Politschar Ich Hanse Supan vnd ich Thomas Skodlar. Der Zeit Camrer vnd Zechlewt der pharkirchen Sand Peter zu Nackel verkhauffen vnser lieben Frauen pruderschaft bey dem bemelten Gotzhauss zu Nackel ein Hueben Zu Peytz (v Dupljanski fari: Pece) gelegen dem Gregor Okhorn . . . vmb sex phundt phenning vnd ain halb phundt.²⁾ Geben nach Christi gepurd fünffzehnhundert vnd darnach Im drezehenden Jar Am Samstag nach Sand Franziscen tag.³⁾ (Glej stran 51.)

XI. Ich Göri der Dewplacher vnd alle mein erben Sun vnd Töchter . . Tun chunt daz wir dem erberen man Herrn Niklawn pharrer ze Nakel vnd seinem gotshaus da selbs, da der heylig herr sand Peter Rastent ist,

¹⁾ Pergamentna listina v Nak. arhivu, brez pečata.

²⁾ Peter Kauernschack, meščan Kranjski, je pečat privezal na pergamen, a je vže odtrgan.

³⁾ Izvirna listina v muzeji Ljublj.

ain Huben vnsers aygens guts hin geben vnd verchauft haben, die gelegen ist ze Drag in dem Dorff, da Thomas der mediz auff gesezzen ist . . . vmb zehn march schilling phenig guter venediger münzz . . . zö ainem ewigem liecht, daz daz prinnen schol vor dem heyligen würdigem gots leichnam . . . Auch schol der vorgenant herr Niklav vnd all sein nachchomen vnd chain Vikari noch chain phaffe mit der vorgenannten huben nicht ze schaffen, den alayn der Chirchenmayster dem es empholhen wirt von den pharleuten also daz er daz liecht beleuchten schol ewichleichen als vor geschriben stet. . . . Mit Vrchund dizes prieffs versigelt mit meins vorgenanten Görgens vnd mit meins swagern Jacobs des Zäppleins vnd mit Frizleins des Richter ze chrainburch anhangenden Insigeln . . . Geben Nach Christes geburd Dreyzehen Hundert Jar Dar nach In dem virdem vnd sechzigistem Jar des nasten Mittichens vor Phinchisten ze chrainburch in der stat. ¹⁾ (Glej stran 53.)

XII. Ich Gregori der Dewplacher . . tun chunt, daz wir . . Die vogtey die wir gehabt haben an der Huben ze Drag in der Nakel phar gelegen, da Thomas der Powzod auf gesessen ist, vnd die vorgenannt Hub zu der Pharchirchen ze Nakel da sand Petter rastend ist gehört hin geben vnd verchauft haben dem vorgenannten Gotzhaus den pharleuten da selbs vmb ayn halb phunt phenig Venediger münzz . . . mit meinem Gregoren anhangenden Insigel vnd mit dez erbarn man Pangraz von Kraynburg Insigel . . . Geben nach Christes geburd drewehn hundert Jar dar nach in dem Achtzikistem Jar an sand Erasem Tag. ²⁾ (Glej stran 54.)

¹⁾ Izv. v Nak. arhivu. Pečata sta izgubljena, ostal je samo prodajalčev pripét na pergamentno listino.

²⁾ Listina v arh. Nakelskem, pečata poškodovana.

XIII. Ich Nickel Stamm purkgraff ze Waldenburg, vnd ich Katrey sein wirtin. . . . Tun kund mit dem gegenbertigen brieff, daz wir . . hin geben vnd verchauffen haben, der Ckirchen Send peter zu Nakel vnd auch den Chirchmeistern, wer sy sind derselben obgen Chirchen vnsser aygen Gutz ein Huben ze Tenatisch gelegen do Michel ytzund auff sitzt mit lewt vnd mit gut vnd mit alle dero vnd darzu gehört oder gehoren sol nichts ausgnommen vmb fünff vnd vmb hundert gulden gutter dwr. . . . Geben an phinztag vor Sand Jergen tag Nach Christi Geburd Indem ein vnd vurtzehnhundertisten Jar. (Glej stran 54.)

XIV. Ich Larenntz paradeiser Bekenn . . . das ich . . . verkaufft hab . . . meines aigen guetz ain Hueben am Klannez ob der Kanncher vor Krainburkg zwischen des valent vnd warm ossel Hueben daselbs gelegen darauff wiz der syma gesessen ist, Dem lieben Gotzhawss Sannd Peter kirchenn zu Nakchel vnd denn Zehlewten daselbs vnd allen yren nachkomen vmb Sechzigkg gueter wolgewegner gulden vnger vnd Ducatn Mitt Vrkund des brieffs hab ich obgenant larentz Mit vleys gebetten Sem. Edlen vnd vesten lienhart Kchazianer die zeit phleger auf Flednik vnd dem fursichtigen erbern vnd weisen Andree sleiko die zeit Stat Richter zu Krainburg das die von meinem vleissigen pett willen an den gegenwurtigen brieff Ihre Sigl angehangen haben Der geben ist Nach Cristi gepurdt vierzehen Hundert vnd darnach in den Neunzigisten Jare am Montag sand lucem tag. ¹⁾ (Glej stran 54.)

XV. Ich Juri Loppain burger Zu Krainburg, Margaretha mein Eliche Hawsfraw. Wir Bekennen . . . das wir . . . verkauffen . . . ainen akcher in Krainburger

¹⁾ Perg. list. v Nak. arh.; na pripetih dveh pečatih se podobni in opisa težko razločita.

Felld gelegen zwischen Vnser lieben frawn akcher in die Kankcher gehorend vnd des Hochgelerten Herrn Mathia Operta pharer zu Krainburg akcher Dem lieben Gotzhaws Sannnd Peter gegen Nakel vnd dem hernachgenannten primes Mladitsch vnd Jarnie Kraniez der zeit Zechleut daselbs vnd allen yren Nachkomen vmb acht vnd dreyssigk gulden woll gewegner vnger vnd ducaten ich obgenanter Juri Loppain hab mit vleys gebeten dem fürsichigen erberen vnd weisen Andee Sleiko die zeit Stat Richter zu Crainburg das er sein In Sigel zu sambt meine Petschait auch auf dem Brieff angehangen hat . . . Geben Nach Cristi gepurdt Thawsent vier Hundert vnd darnach in dem Newntzigisten Jare am Ertag Vor sand Maria magdalena tag. ¹⁾ (Glej stran 54.)

XVI. Ich Matheus Khukhouitz zu Ockhroglach Hueb sesshafft vnd Ich Margarethe dessen eheliche hausswirthin. verkhauffen Einen Wissflecken Thembniekh genannt, So Sanct Petters Pharrkhürrchen zu Nacls vndterworffnen Muethhueben gehörig gewist, vnd an Jezo an des Marthin harnusch grundt oder Angerl raint, Mit wissen und willen des . . . Joan Senex Pfarrherrn zu Nacls . . . dem Jacoben Zimmermann . . . vmb Ainhundert Gulden Reinisch jeden derselben ainen zu fünfzehen Pazen oder Sechzig Chreuzer gerechnet, vnd Sechs Ducaten in goldt Beschehen zu Nacls den anderen Marty, Im Sechzehenhundert ain vnd Dreyssigsten Jahr. Ioann. Senex Pfarrherr daselbst. ²⁾ (Glej str. 54.)

XVII. Martinus Dei et Aplice. Sedis gracia Epus. Pettinen. Reuerd^{mi} In Christo patris et Domini Domini Ludowici sancte Roman ecctie et sancti Laurencij In

¹⁾ Izvirnik te listine se nahaja v muzeju kranjskem. Pečata sta oba ohranjena.

²⁾ Visi še pečat farne cerkve Nakelske. Listina na perg. v deželnem muzeju kranjskem.

Damaso presbiteri Cardinalis Patriarche Aquilegien. ac sanctissimi domini nostri Pape Nicolai Camerarij Commissarius et Vicarius perpetuus in pontificalibus per patriarchatum. extra patriam Forumiulij specialiter deputatus, Vniuersis et singulis christifidelibus presentes nostras litteras inspecturis Salutem in domino sempiternam Splendor paterne glorie qui sua mundum ineffabili claritate illuminat pia vota fidelium de clementissima ipsius maiestate sperantium tunc precipue cum benigno fauore prosequitur, cum ipsorum deuota humilitas sanctorum meritis et precibus adiuuatur, Cupientes igitur Vt Chorus sancti Nicolai confessoris atque pontificis prope villam vulgariter nuncupatam Strachein, de plebe sancti Petri In Nakl Aquilegien. dioc. per nos secunda die Mensis Augusti a nouo cum vno Altari consecratus congruis frequentetur honoribus et a christifidelibus iugiter veneretur prefati vero Chori totiusque templi ibidem dedicationem omnibus. futuris temporibus proxima dominica post festum sancti Petri ad vincula constituimus celebrandam et perpetue conseruandam, Et vt christifideles eo libentius causa deuotionis confluant ad eandem Et ad conseruationem huiusmodi manus porrigant adiutrices Nos enim de omnipotentis Dei misericordia Beatorum Petri et Pauli Apolorum. et sanctorum Hermachore et Fortunati, Aquilegien. ecclie. patronorum atque santi Nicifori martiris prefate nostre ecclie Pettinen. patroni Necnon omnium sanctorum et sanctarum Dei auctoritate confisi Omnibus vere penitentibus et confessis qui in die patrocinijs dedicationis et singulis diebus dummodo ibidem diuina celebrantur deuote visitauerint, manus suas quotieslibet porrexerint adiutrices, Vel qui in eorum testamento aut extra Aurum Argentum Vestimentum aut aliqua alia caritatiua subsidia dicte ecclesie donauerint legauerint seu procurauerint, vel oblationes dederint quotiescunque quandocunque et ubicunque

premissa vel premissorum aliquid deuote fecerint, de Indulgentijs quadraginta dies ex parte nostri Episcopatus et auctoritate Vicariatus ecclesie Aquilegiensis totidem de, iniunctis eis penitentijs misericorditer in domino relaxamus In cuius rei testimonium presentes scribi nostrique pontificalis Sigilli appensione iussimus communirj Datum Laibaci quinta die Mensis Augusti Anno Domini millesimoquadringentesimoquinquagesimo. ¹⁾ (Glej stran 58.)

XVIII. *Georgius dei et aplice sedis gra Epus petines Vniuersis et singulis Christi fidelibus pntes nras lras inspecturis Salutem in dno sempitnam Splendor paterne glorie, qui sua mundum ineffabili claritate illuminat, pia vota fidelium de clementissima ipsius maiestate sperantium, tunc precipue cum benigno fauore persequitur, cum ipsorum deuota humilitas sanctorum meritis et precibus adiuuatur. Cupientes igitur vt Ecclesia Sancti Nicolai in Strohaim filialis, ecclesie parrochialis sancti petri in nakl Et duo altaria de nouo consecrata, primum in Honorem sancti nicolai, Alterum in Honorem Sancti Leonardi Anno domini Millesimo quadringentesimononagesimosexto, Die Decima nona Maij Ex speciali consensu et auctoritate Reuerendi in Christo patris et domini dni Christofori Electi et confirmati Episcopi Laibacensis per nos reconciliata, congruis frequentetur honoribus, et a Christifidelibus iugiter veneretur. Prefate vero ecclesie Dedicationem omnibus futuris temporibus vti antiquitus ante destructionem eiusdem ecclesie celebrabatur, constituimus celebrandam, et perpetue conseruandam. Et vt Christi fideles magis auidius deuotionis causa ad eandem confluant, et ad conseruationem huiusmodi manus suas porrigant adiutrices, Nos de omnipotentis dei misericordia Beatorum petri et pauli*

¹⁾ Na pergam. listino je sè svilenim motvozom privezan dobro ohranjen sigil od rudečega voska s podobo M. b.; opis: Martini epi Pettinen. Izvirnik se nahaja v arhivu Nakelskem.

apostolorum Et Sanctorum Germachore et fortunati, Sancti Nicifori martiris patroni nostre ecclesie petinensis auctoritate confisi, omnibus vere contritis et confessis, qui in nativitate Domini circumcisionis, Epiphanie, resurrectionis, Ascensionis, patrociniij, Dedicationis eiusdem, omnibus diebus dominicis atque Beate Virginis Marie, Et quocienscunque ibidem diuina celebrantur, deuote visitauerint et manus suas quomodolibet porrexerint adiutrices Quadraginta Dies indulgentiarum de Iniunctis eis penitentijs misericorditer in domino relaxamus. In cuius rei testimonium presentes scribi nostrique Pontificalis Sigilli appensione muniri fecimus. Datum Loco, Anno, et Die vt supra. ¹⁾ (Glej stran 59.)

XIX. *Ich Bartholome dez Dominken seligen sun von Hoff . . . tue chund . . daz ich . . verchauft habe meines aygen gutz zwo huben die do gelegen sind eine ze Obergörzach do Andrey aufsitzt die andere zu Rub do Marin aufsitzt mit lewt vnd mit gut vnd mit allen zugehören nichtz auzgenommen der Chirchen dez heyligen sand Niclas ze Strachein vnd den Chirchmeister derselben Chirchen vmb drey vnd vmb Sybentzig march Agley münnz Tätten wir dez alles nicht. So sol Sy die hochwolgeborne vnd Gnadige herschaft zu Cyli . . richten vnd weren . . . Besigelt mit der Edellen meiner lieben frewnd dez Ersten herrn heydlein Gimpeller die zeit pharrer ze Radmandstorff vnd mit hansen des werder und linherds des poschen anhangenden Insigellen . . . Geben nach Christi gepurd virzehn hundert jar vnd darnach in dem zwein vnd zweinzigisten Jar am Eritag vor Ostern. ²⁾ (Glej stran 62.)*

¹⁾ Listina na pergamenü leži v Nakelskem arhivu, pečat je izginil, ostala je samo vez, na kateri je visel.

²⁾ Listina v Nak. farnem arhivu, pečati odtrgani.

XX. Ich Fridreich von Rayn vergich . . . das ich verkaufft hab meins aigen guets ain hueben, die zu Zeyach gelegen ist in sand Mertten Phar, da der Marttin Mickyna aufgesessen ist, den bescheiden mänern Janes Hueter vnd Jacoben Sneider diezeit kirchenmaister vnd ganzer Nachpawenschaft zu Strachein vmb ain vnd dreissig marg schilling (oder ainvnddreissig phunt phennig) die das vorbenante guet der kirchen des lieben Herrn Sand Niclas da ze Strachein ze Nutz vnd frome gekaufft . . . das das hiefür Ewickleichen vnverküimert bey genant kirchen des liben Herrn sand Niclas ze Strachein ze ainem ewigen liecht beleiben schull . . . diesen offen brief der besigelt ist mit meins vorgenannten Fridreichs oben Rayn anhangenden Insigell, darzu hab ich gebetten die Edlen Jörgen von Stain vnd Jacoben Stramler den Jüngeren meinen lieben Swager, das sie ire Insigl auch auf disen brief gehangen haben . . . Geben nach Christi geburdd vierzehnhundert Jar darnach In dem Sechsvnddreissigsten jare an sand michaelis tag. ¹⁾ (Glej stran 62).

XXI. Ich Gregor Gertscher Burger zu Krainburg Bekenne . . . das ich . . . meines Freys aigen guetz ainem Akcher in Krainburger Feld zwischen Lienhart Furbas vnd Andree sleiko akchern gelegen verkaufft hab . . . dem lieben gotzhawss Sannd Nikla zu Strocheyn vnd den Ersamen Zechleuten daselbs . . . vmb Dreyssig gulden Wolgewogner Vnger vnd Ducaten . . . Zu einer waren Vrkund hab ich obgenannt Gregor mit vleys gepeten dem Erbern Micheln Peschek (Bežek) burger zu Krainburg das er sein Insigl an dem Brieff angehangen hat . . . Nach Cristi gepurdt vierzehn hundert Jar darnach in dem vier vnd newnzigisten Jahren Am Suntag Sand veitz tag. ²⁾ (Glej stran 62.)

¹⁾ Vsi trije pečati še visé na listini, shranjeni v muzeju kranjskem.

²⁾ Arhiv Nakelski. — Pečat poškodovan.

XXII. *Ich Mathias Samuien Fleischgaker Purger zu Crainburg vnd ich Gertraut sein Eeliche Hausfrau Bekhennen . . dass wir . . verkhaufft haben ainen Agkher, der gelegen ist In Crainburger Purkhfeldt bey dem Weeg, so man auf die Rup geht . . . vmb vierzig gulden vngrisch, In ein gulden Zu Achtzig khreuzer gerait, Der heilligen Sandt Nicla Khirchen Zu Strachein . . . Mit deren ersamen vnd weisen Mathesen Khoschorokch (Kozorog) Stat Richter vnd Jacoben Dachss Ratspurger alhie aignen hieanhangunden Pedtschafften verfertigt . . . Beschehen Zu Crainburg am Zwainzigsten tag Julli Im Tausent funfhundert funfvndfunfzigist Jar.¹⁾ (Glej str. 62.)*

XXIII. *Martinus dei gratia Episcopus Petinensis Reuerendissimi in christo patris et domini, domini Ludouici tittuli sancti Laurentij in Damaso sancte Romane ecclesie presbyteri Cardinalis et Patriarche Aquilegiensis, Domini nostri pape Camerarij, in pontificalibus Vicarius et Commissarius generalis, Vniuersis et singulis christi fidelibus praesentes litteras inspecturis, Salutem in domino sempiternam. Licet is de cuius munere uenit, ut sibi a suis fidelibus digne et laudabiliter seruiatur de habundancia sue pietatis, que merita supplicum excedit, et vota bene seruientibus, sibi multo maiora retribuat quam ualeant promereri, nichilominus tamen desiderantes, domino populum reddere acceptabilem, et bonorum operum sectatorem, fideles christianos ad complacendum sibi quasi quibusdam allectiuis muneribus, indulgentijs scilicet et remissionibus inuitamus ut exinde reddantur diuine gratie aptiores Cupientes igitur ut ecclesia siue capella, sanctorum Martini Episcopi et Viti martiris in Niderdewplach Aquilegiensis diocesis, congruis frequentetur honoribus, illiusque edificia reparentur et conseruentur, et ut christi*

¹⁾ Listina na pergam. v arh. Nak. Vsi trije pečati so ohranjeni.

fideles eo libencius causa deuotionis confluant ad eandem, ac ad reparationem et conseruationem huiusmodi eopromtius manus porrigant adiutrices, quo ex hoc ibidem dono celestis gratie uberius conspexerint se refectos, De omnipotentis dei misericordia ac beatorum petri et pauli apostolorum eius auctoritate confisi Omnibus vere penitentibus et confessis, qui in Natiuitatis Circumcisionis Epiphanie Resurrectionis Ascensionis Penthecostes et Corporis domini nostri Jesu christi, necnon in Natiuitatis Annunciationis Purificationis Assumptionis, Conceptionis et Visitationis, beate Marie virginis gloriose, ac Natiuitatis beati Johannis Baptiste, et sanctorum Petri et Pauli Apostolorum, ac dedicationis et patronorum eiusdem ecclesie siue Capelle, festiuitatibus, ac celebritate Omnium sanctorum, eandem ecclesiam deuote visitauerint annuatim, et ibidem pro reparatione et restauratione edificiorum huiusmodi manus adiutrices porrexerint ut prefertur, Quadraginta dies, et de vicariatus in pontificalibus officio, totidem de iniunctis eis penitentijs misericorditer in domino relaxamus, Harum sub nostri Sigilli munitaque impensione testimonio litterarum. Datum in villa Niderdewplach Aquilegiensis dioc., In festo sancti Martini, nobis inibi Chorum, eiusdem ecclesie siue Capelle consecrantibus Anno a Natiuitate Domini Millesimoquadringentesimoquinguesimoquarto. (Glej stran 140.)

